

Finansdepartementet

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Uppdrag till Finansinspektionen m.fl. myndigheter att i samverkan ta fram en nationell riskbedömning avseende penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt följande myndigheter att i samverkan ta fram en nationell riskbedömning avseende penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige.

- Bolagsverket,
- Brottsförebyggande rådet,
- Ekobrottsmyndigheten,
- Fastighetsmäklarinspektionen,
- Finansinspektionen,
- Kronofogdemyndigheten,
- Lotteriinspektionen,
- Länsstyrelsen i Stockholms län,
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län,
- Länsstyrelsen i Skåne län,
- Revisorsnämnden,
- Rikspolisstyrelsen,
- Skatteverket,
- Säkerhetspolisen,
- Tullverket, och
- Åklagarmyndigheten.

Finansinspektionen ska samordna arbetet.

Den nationella riskbedömningen i fråga om penningtvätt ska rapporteras av Finansinspektionen på samtliga berörda myndigheters vägnar till regeringen (Finansdepartementet) senast den 30 augusti 2013. En motsvarande riskbedömning ska göras beträffande finansiering av terrorism. Den riskbedömningen ska rapporteras på liknande sätt senast den 28 mars 2014.

Bakgrund

I februari i år antog den mellanstatliga organisationen Financial Action Task Force (FATF) 40 reviderade rekommendationer avseende bekämpning av penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen. Sverige är en av 36 medlemmar i organisationen. I de reviderade rekommendationerna ställs bl.a. krav på att länder ska identifiera, utvärdera och förstå sina penningtväts- och terrorismfinansieringsrisker (rekommendation 1). För att detta ska uppnås är länder skyldiga att genomföra en riskbedömning på nationell nivå. Med utgångspunkt från den genomförda riskbedömningen ska länder tillämpa en riskbaserad ansats avseende åtgärder som syftar till att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. Varje land ska anta en strategi som är förenlig med slutsatserna i riskbedömningen. Åtgärderna som vidtas i enlighet med denna strategi ska vara effektiva och stå i proportion till de risker som finns i landet.

I och med antagandet av de reviderade rekommendationerna väntar en ny utvärdering av hur länderna följer rekommendationerna. Sverige kommer att utvärderas 2015. Utvärderingen innebär bl.a. en granskning av hur väl Sverige har identifierat, utvärderat och förstått sina risker avseende penningtvätt och finansiering av terrorism samt anpassat systemet och de vidtagna åtgärderna till dessa. Det är därför viktigt att Sverige inför kommande utvärdering har genomfört riskbedömningen på ett betryggande sätt och även på grundval av denna utformat en strategi och handlingsplan avseende åtgärder för bekämpning av nämnda risker. Riskbedömningen måste uppdateras årligen för att åtgärder ska kunna vidtas i enlighet med aktuella risker.

Närmare om uppdraget

Arbetet med att ta fram den nationella riskbedömningen ska genomföras i nära samverkan mellan de myndigheter som omfattas av detta uppdrag. Dessa myndigheter är i olika omfattning redan involverade i bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism eller har på annat sätt kompetens för att bidra till arbetet med att ta fram en nationell riskbedömning. Uppdraget avser i ett första steg penningtvätsrisker och i ett andra steg risker avseende finansiering av terrorism.

Riskbedömningen ska baseras på analyser av hot och sårbarheter samt sannolikheten för och konsekvenserna av att dessa realiserar. Den ska därmed ge en tydlig bild av vilka risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som finns i Sverige. Om det bedöms relevant, bör även sektoriella analyser (olika verksamhetsutövare) beaktas, liksom potentiella regionala skillnader (hotbilder kopplat till t.ex. gränsöverskridande verksamhet eller regionala företeelser). Analyser och slutsatser bör vidare understödjas av en så bred och relevant informationsbas som

möjligt för att säkerställa att riskbedömningen kan bedömas vara legitim, tillförlitlig och rimlig.

Riskbedömningen ska rapporteras till regeringen. Av rapporteringen ska framgå vilka av de befintliga riskerna som är av sådan dignitet att de kan anses kräva särskilda åtgärder och som särskilt ska beaktas vid utformningen av systemet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Det ska även beskrivas och motiveras vilka risker som inte bedöms vara av sådan betydelse. Slutsatserna ska ligga till grund för en riskbaserad ansats avseende bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige.

I FATF-rekommendationerna anges att en myndighet eller mekanism ska utses för att koordinera arbetet med att ta fram en riskbedömning. Finansinspektionen har i dag en samordnande roll i det särskilda samordningsorganet för tillsyn när det gäller bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. Finansinspektionen ska därför samordna arbetet i en arbetsgrupp, bestående av de berörda myndigheterna, som ska ta fram den svenska riskbedömningen. Advokatsamfundet och relevanta branschföreträdare bör bjudas in att delta i arbetsgruppen. Vid behov kan även andra myndigheter än de som omfattas av uppdraget konsulteras i arbetet.

Finansinspektionen ska ta fram en tidsplan och en arbetsplan för det gemensamma arbetet. Arbetsfördelningen mellan de deltagande myndigheterna ska framgå av arbetsplanen liksom arbetssättet. Det ska särskilt framgå hur myndigheterna (individuellt och gemensamt) ska beskriva och analysera hot och sårbarheter samt hur de, med utgångspunkt från dessa beskrivningar, gemensamt ska analysera befintliga risker. Finansinspektionens samordningsansvar omfattar också att kalla till möten i arbetsgruppen.

En modell för hur riskbedömningen ska utformas ska tas fram inom arbetsgruppen. Vissa centrala element och riktlinjer om riskbedömningens utformning beskrivs i de vägledningsdokument som FATF tagit fram. Dessa och exempel på riskbedömningar från andra länder bör därför utgöra vägledning.

På regeringens vägnar

Anders Borg

Anna Andersson

Likalydande till

Bolagsverket
Brottsförebyggande rådet
Ekobrottsmyndigheten
Fastighetsmäklarinspektionen
Kronofogdemyndigheten
Lotteriinspektionen
Länsstyrelsen i Stockholm län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Skåne län
Revisorsnämnden
Rikspolisstyrelsen
Skatteverket
Säkerhetspolisen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

Kopia till

Finansdepartementet, BA, KSÄ, SKA
Justitiedepartementet, DOM, KO, KRIM, PO, Å
Näringsdepartementet, ENT
Socialdepartementet, SFÖ
Utbildningsdepartementet, RS, UC
Utrikesdepartementet, SP